

WYSOCE ZJADLIWA GRYPA PTAKÓW

charakterystyka choroby i zalecenia Inspekcji Weterynaryjnej.

Głównym źródłem zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt (drobiu) są **dzikie ptaki**, będące bezobjawowymi nosicielami wirusa grypy ptaków.

Objawy kliniczne grypy ptaków u drobiu są mało charakterystyczne i różnicowane w zależności od zjadliwości szczepu wirusa wywołującego chorobę, gatunku i wieku ptaków, zakażeń towarzyszących oraz warunków środowiskowych.

Główne objawy kliniczne wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) u drobiu to **depresja, gwałtowny spadek/utrata produkcji jaj, miękkie skorupy jaj, objawy nerwowe, zasinienie i obrzęk grzebienia i dzwonek, silne łzawienie, obrzęk zatok podoczodołowych, kichanie, duszność, biegunka.**

Padnięcia ptaków mogą być nagłe, bez widocznych objawów. Śmiertelność może dochodzić do 100%. Przy zakażeniu wirusem grypy o **niskiej zjadliwości** mogą wystąpić **objawy ze strony układu oddechowego (z reguły łagodne), depresja, biegunka, zmniejszona produkcja jaj u niosek.**

Zakażone ptaki wydają duże ilości wirusa z kałem, w wydzielinie z oczu i dróg oddechowych. Najbardziej prawdopodobnym źródłem zakażenia drobiu domowego jest bezpośredni lub pośredni **kontakt z wędrującymi ptakami dzikimi**, zwykle ptactwem wodnym. Rozprzestrzenienie wirusa może następować również poprzez zanieczyszczoną **paszę, wodę, nawóz, sprzęt i środki transportu.** **Bardzo ważną rolę w rozprzestrzenianiu wirusa grypy odgrywa człowiek, który poprzez zanieczyszczone ubranie, obuwie, sprzęt i produkty (jaja) może przyczynić się do rozprzestrzeniania choroby.** Rozprzestrzenianie z wiatrem zainfekowanych cząstek i kropelek nie ma większego znaczenia. Wirus grypy ptaków może zachowywać aktywność w środowisku kurnika przez 5 tygodni, zatem istotne jest przy podejrzeniu lub stwierdzeniu choroby, zabezpieczenie pomieszczeń, sprzętu, nawozu oraz **dokładne ich oczyszczenie i odkażenie.** Wirusy grypy są wrażliwe na powszechnie stosowane środki dezynfekcyjne oraz detergenty. Niszczy go również obróbka termiczna (smażenie, gotowanie).

ZALECENIA INSPEKCJI WETERYNARYJNEJ W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA OGNISKA GRYPY PTAKÓW NA TERYTORIUM POLSKI.

Wprowadza się zakaz:

- **utrzymywania kur, kaczek, gęsi, indyków, przepiórek, perlic, strusi oraz innych bezgrzebieniowców, gołębi, bażantów i kuropatw na otwartej przestrzeni;**
- **przechowywania i prezentacji w celu sprzedaży, oferowania do sprzedaży, sprzedaży, dostarczania oraz każdego innego sposobu zbycia żywych ptaków na targowiskach;**
- **organizowania targów, wystaw, pokazów i konkursów z udziałem żywych ptaków;**
- **pojenia drobiu wodą pochodzącą ze zbiorników, do których mają dostęp dzikie ptaki;**
- **przetrzymania kaczek i gęsi z innym drobiem.**

Informacje dla drobotowarowych hodowców drobiu - chów przyzagrodowy:

Zaleca się:

- przechowywanie paszy, w tym zielonki, w pomieszczeniach zamkniętych lub pod szczelnym przykryciem, uniemożliwiającym kontakt z dzikim ptactwem;
- unikanie czyszczenia kurników wodą pochodzącą spoza

gospodarstwa (głównie ze zbiorników wodnych i rzek);

· zgłaszanie lekarzowi weterynarii, wójtowi, burmistrzowi, i innym organom władzy lokalnej zaobserwowanego spadku nieśności lub nagłych, zwiększonych padnięć drobiu;

· po każdym kontakcie z drobiem lub ptakami dzikimi umycie rąk wodą z mydłem;

- wydzielenie odzieży używanej przy czynnościach związanych z obsługą drobiu;
- osobom utrzymującym drób w chowie przyzagrodowym, aby nie były zatrudniane w przemysłowych fermach drobiu (a w takich przypadkach zachowanie ostrożności i zasad bezpieczeństwa biologicznego).

Informacje dla hodowców gołębi pocztowych:

W przypadku wystąpienia choroby na terytorium Polski wprowadza się zakaz:

- organizowania targów, wystaw, pokazów i konkursów z udziałem żywych ptaków;
- przechowywania i prezentacji w celu sprzedaży, oferowania do sprzedaży, sprzedaży, dostarczania oraz każdego innego sposobu zbycia żywych ptaków na targowiskach;
- wypuszczania gołębi z gołębników w celu oblatywania;

Zaleca się:

- przechowywanie paszy w pomieszczeniach zamkniętych lub pod szczelnym przykryciem uniemożliwiającym kontakt z dzikim ptactwem;

Informacje dla przemysłowych producentów drobiu:

Zaleca się:

- unikanie czyszczenia pomieszczeń wodą pochodzącą spoza gospodarstwa (głównie ze zbiorników wodnych i rzek);
- ograniczenie przemieszczania się osób postronnych oraz zwierząt pomiędzy obiektami, w których przechowywana jest karma dla zwierząt a obiektami, w których bytuje drób;
- ograniczenie liczby osób obsługujących fermę do koniecznego minimum wraz ze sprawdzeniem czy osoby te nie utrzymują drobiu we własnych zagrodach;

· rozłożenie przed wejściami do budynków fermy drobiu mat nasączonych środkiem dezynfekcyjnym;

· założenie śluz dezynfekcyjnych w wejściach do budynków fermy drobiu;

· wprowadzenie zakazu wjazdu pojazdów na teren fermy, poza działaniami koniecznymi np. dowóz paszy, odbiór drobiu do rzeźni lub przez zakład utylizacyjny;

· obowiązkową dezynfekcję pojazdów wjeżdżających; rozłożenie mat dezynfekcyjnych przed wjazdem i wejściem na teren fermy;

· obowiązek używania odzieży ochronnej przez wszystkie osoby znajdujące się na fermie, po wcześniejszym pozostawieniu odzieży własnej w szatni;

· wprowadzenie obowiązku przeprowadzania dokładnego mycia i dezynfekcji rąk przed wejściem do obiektów, w których utrzymuje się drób;

- aby pracownicy ferm drobiu nie mieli kontaktu z innym ptactwem np. kurami, gołębiami.

Nieprzestrzeżenie wymienionych wyżej zaleceń może powodować wzrost zagrożenia chorobą oraz konsekwencje prawne.